

Produktnavn : R 20
Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
Erstatter:

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

R 20
Aerosolbeholdere

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Formslippmidler

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

CRC Industries Europe bvba
Touwslagerstraat 1
9240 Zele
Belgium
Tel.: +32(0)52/45.60.11
Fax.: +32(0)52/45.00.34
E-mail : hse@crcind.com

Subsidiaries		Tel	Fax
CRC Industries Finland Oy	Laurinkatu 57 A 23 B, 08100 Lohja	00358/(19)32.921	00358/(19)383.676
CRC Industries France	ZI du Val d'Argent B.P.90028, 12, Bld des Martyrs de Chateaubriant, 95102 Argenteuil Cedex	01.34.11.20.00	01.34.11.09.96
CRC Industries Deutschland GmbH	Südring 9, D-76473 Iffezheim	(07229) 303.0	(07229)30 32 66
CRC INDUSTRIES IBERIA S.L.U.	GREMIO DEL CUERO-PARC.96, POLIGONO INDUSTRI. DE HONTORIA, 40195 SEGOVIA	0034/921.427.546	0034/921.436.270
CRC Industries Sweden	Laxfiskevägen 16, 433 38 Partille	0046/31 706 84 80	0046/31 27 39 91

1.4. Nødtelefonnummer

CRC Industries Europe, Belgium: Tel.: +32(0)52/45.60.11 (office hours)
Norge: Giftinformasjonen: telefon 22 59 13 00

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC:

Helse:

R38: Irriterer huden.
R67: Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Produktnavn : R 20
 Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
 Erstatter:

Fysisk: EKSTREMT BRANNFARLIG
Miljø : R51/53: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

2.2. Merkingselementer

Faresymbol(er): EKSTREMT BRANNFARLIG

 Xi : IRRITERENDE

 N : MILJØSKADELIG

R-setning(er): R38: Irriterer huden.
 R51/53: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
 R67: Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.

Sikkerhetssetning(er): S2: Oppbevares utilgjengelig for barn.
 S16: Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt.
 S23: Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
 S35: Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte.
 S51: Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Ekstra merkeelementer i henhold til direktivet om aerosolbeholdere 75/324/EC: Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale.
 Uten god ventilasjon kan det dannes eksplosive blandinger.

Andre ekstra merkeelementer: Merknad: Produkter klassifisert som farlige på grunnlag av aspirasjonsfare skal ikke merkes som farlig med R65 når de markedsføres i aerosolbeholdere eller i beholdere med forseglet sprayanordning. (EU-direktiv 67/548 vedlegg VI 9.4)

2.3. Andre farer

Ingen

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Ikke relevant.

3.2. Stoffblandinger

Farlige stoffer	CAS-nr	EC-nr	w/w %	symbol	R-setninger*	Merknader
Pentan	109-66-0	203-692-4	30-60	F+,Xn,N	12-51/53-65-66-67	A

Produktnavn : R 20
 Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
 Erstatter:

Hydrokarboner, C6, isoalkaner, < 5 % n-heksan	-	931-254-9	30-60	F,Xn,N	11-38-51/53-65-67	
tetrafluoroethane	811-97-2	212-377-0	10-30	-	-	B
Karbondioksid	124-38-9	204-696-9	1-5	-	-	A,G

Explanation notes

A : stoff med EU's grenseverdi for forurensning i arbeidsatmosfæren

B : stoff med administrativ norm

G : Unntatt fra registreringsplikten i samsvar med art. 2 (7) i REACH-forskrift nr. 1907/2006

Farlige stoffer	Registreringsnummer	CAS-nr	EC-nr	w/w %	Hazard Class and Category	Hazard statement	Merknader
Pentan	01-2119459286-30	109-66-0	203-692-4	30-60	Flam. Liq. 2, Asp. Tox. 1, STOT SE 3, Aquatic Chronic 2	H225,H304,H336,H411	A
Karbondioksid		124-38-9	204-696-9	1-5	Press. Gas	H280	A,G

Explanation notes

A : stoff med EU's grenseverdi for forurensning i arbeidsatmosfæren

G : Unntatt fra registreringsplikten i samsvar med art. 2 (7) i REACH-forskrift nr. 1907/2006

(* Forklaring setninger : se kapittel 16)

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Kontakt med øynene:	Hvis stoffet har kommet inn i øynene, må man vaske umiddelbart med store mengder vann Søk veiledning fra lege
Hudkontakt:	Fjern forurensede klær umiddelbart, og gjennomfukt den berørte huden med store mengder vann. Vask deretter med såpe og vann Søk veiledning fra lege
Inhalering:	Frisk luft, hold deg varm og i ro. Oppsøk lege dersom det oppstår negative effekter.
Svelging:	Svelging er lite sannsynlig Ved svelging må man ikke fremkalle brekning på grunn av aspirasjonsfaren. Hvis det er mistanke om aspirasjon, må man umiddelbart oppsøke lege

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Inhalering:	Omfattende innånding av løsemiddeldamp kan føre til kvalme, hodepine og svimmelhet
Svelging:	Ved brekninger/oppkast er aspirasjon til lungene sannsynlig. Løsemidler kan fremkalle kjemisk lungebetennelse. Symptomer: sår hals, magesmerter, kvalme, oppkast
Hudkontakt:	Irriterer huden Symptomer: rødhet og smerter
Kontakt med øyne:	Kan forårsake irritasjon. Symptomer: rødhet og smerter

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Produktnavn : R 20
Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
Erstatter:

Generelle råd : Hvis du føler deg uvel, må du oppsøke lege (vis etiketten om mulig)
Kontakt alltid lege hvis symptomene vedvarer.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

skum, karbondioksid eller tørt stoff

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Aerosolbokser kan eksplodere hvis de varmes opp over 50°C
Danner farlige spaltningsprodukter
CO,CO2
HF kan dannes under brann

5.3. Råd til brannmannskaper

Spray beholder(e) som utsettes for ild med vann for å kjøle dem ned.
Unngå innånding av røyken ved brann

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Slå av/fjern alle antenningskilder
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon
Bruk egnede verneklær og vernehansker.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

La ikke produktet komme i det offentlige kloakknett og vannveier

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorber søl i egnet inert materiale

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se del 8 for ytterligere informasjon

7. HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Holdes unna varme og antenningskilder
Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Utstyr må jordes

Produktnavn : R 20
 Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
 Erstatter:

Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.
 Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister.
 Unngå innånding av aerosoler eller damp.
 Sørg for tilstrekkelig ventilasjon
 Unngå kontakt med huden og øynene.
 Vask grundig etter bruk
 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Beholder under trykk: Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer over 50°C.
 Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Formslippmidler

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Eksponeringsgrenser:

Farlige stoffer	CAS-nr	metode	
EU-etablerte eksponeringsgrenser			
Pentan	109-66-0	TWA	1000 ppm
Karbondioksid	124-38-9	TWA	5000 ppm
Nasjonalt etablerte eksponeringsgrenser , Norway			
Pentan	109-66-0	TWA	250 ppm
Karbondioksid	124-38-9	TWA	5000 ppm

8.2. Eksponeringskontroll

Kontrollprosedyrer:	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon Holdes unna varme og antenningskilder Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Personlig beskyttelse:	Ta forholdsregler for å unngå kontakt med hud og øyne ved håndtering av produktet. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon
Innånding:	Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern. Luftrenserrespirator utstyrt med organisk gass-/dampinnsats (type A)
Hender og hud:	Bruk egnede vernehansker (nitril)
Øyne:	Bruk vernebrilleri henhold til standard EN 166.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Produktnavn : R 20
Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
Erstatter:

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende: fysisk tilstand :	Væske under trykk.
Farge :	Fargeløs.
Lukt:	Løsemiddel.
pH:	Ikke relevant.
Kokepunkt/område:	40-65 °C
Flammepunkt:	< 0 °C
Fordampingshastighet:	Ikke tilgjengelig.
Ekspljosjonsgrenser: øvre grense :	Ikke tilgjengelig.
nedre grense :	Ikke tilgjengelig.
Damptrykk:	Ikke tilgjengelig.
Relativ tetthet:	0.675 g/cm ³ (@ 20°C).
Løselighet i vann:	Uløselig i vann
Selvantennelse:	> 200 °C
Viskositet:	Ikke tilgjengelig.

9.2. Andre opplysninger

VOC = flyktige organiske forbindelser blank

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Ingen farlige reaksjoner kjent hvis benyttet slik det er tiltenkt

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen farlige reaksjoner kjent hvis benyttet slik det er tiltenkt

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå overoppheting

10.5 Uforenlige materialer

Sterkt oksiderende stoff

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

CO,CO₂
HF kan dannes under brann

Produktnavn : R 20
Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
Erstatter:

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Inhalering:	Innånding av løsemiddeldamp kan føre til kvalme, hodepine og svimmelhet
Svelging:	Ved brekninger/oppkast er aspirasjon til lungene sannsynlig. Løsemidler kan fremkalle kjemisk lungebetennelse.
Hudkontakt:	Irriterer huden
Kontakt med øyne:	Kan forårsake irritasjon.

Opplysninger om helsefare:

Ingen informasjon tilgjengelig

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

R51/53: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Økotoksikologiske data:

Ingen informasjon tilgjengelig

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

12.4. Mobilitet i jord

Uløselig i vann

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Informasjon ikke tilgjengelig

12.6. Andre skadevirkninger

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

Produktnavn : R 20
Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
Erstatter:

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt: Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte.
Må ikke tømmes i avløp eller i naturen, deponeres på et godkjent avfallsdeponi.
Kontaminert emballasje: Avfallsbehandling må skje i overensstemmelse med lokale og offentlige lover og forskrifter.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

UN-nummer: 1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn: AEROSOLBEHOLDERE (naphta, pentane)

14.3. Transportfareklasse(r)

Klasse: 2.1
ADR/RID - Klassifiseringskode: 5F

14.4. Emballasjegruppe

Emballasje - gruppe: ikke relevant

14.5. Miljøfarer

ADR/RID - miljøfare: Ja
IMDG - Marin forurensning: Forurensende virkning på miljøet i havet
IATA/ICAO - Miljøfare: Ja

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

ADR/RID - Tunnelkode: (D)
IMDG - Ems: F-D, S-U
IATA/ICAO - PAX: 203
IATA/ICAO - CAO: 203

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-regelverket

Ikke relevant.

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Sikkerhetsarket er sammenfattet i henhold til gjeldende europeiske krav.

Produktnavn : R 20
Ref.nr.: BDS000511_11_20110921 (NO)

Utarbeidet dato : 21.09.11 Version : 1.0
Erstatter:

Dir. 2013/10/EU, 2008/47/EC endring av direktiv om aerosolbeholdere 75/324/EEC.
EU-direktiv 99/45/EC
Forordning (EF) No 1907/2006 (REACH)

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen informasjon tilgjengelig

16. ANDRE OPPLYSNINGER

*Forklaring H-setninger:

- H225 : Meget brannfarlig væske og damp.
- H280 : Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
- H304 : Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
- H336 : Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
- H411 : Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Dette produktet skal lagres, håndteres og brukes i henhold til god industriell hygienep praksis, og i overensstemmelse med lovforskriftene. Informasjonen i dette er basert på den kunnskapen vi har for øyeblikket, og er beregnet på å beskrive våre produkter fra et sikkerhetsmessig synspunkt. Dette garanterer ikke spesiele egenskaper. Bortsett fra ved normal handel med tanke på studier, forskning og gjennomgang av helse, sikkerhet og miljøfarer, må ingen del av disse dokumentene reproduseres på noen måte uten skriftlig tillatelse fra CRC. industriell hygienep praksis og rette seg etter enhver lovregulering. Informasjonen som medfølger er basert på vår nåværene kunnskap og er tenkt å beskrive våre produkter ut ifra et sikkerhetsmessig synspunkt. Det garanterer ikke spesifikke egenskaper.

